

มาตรการลดใช้พลังงานของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.ธัญบุรี

พลังงานเป็นปัจจัยที่สำคัญในการตอบสนองความต้องการของประชาชน ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม แต่ประเทศไทยมิได้มีแหล่งพลังงานเชิงพาณิชย์ภายในประเทศมากพอกับความต้องการ ทำให้ต้องพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ที่ปัจจุบันมีมูลค่ากว่า 5 แสนล้านบาท แนวทางสำคัญที่จะช่วยลดอัตราการเพิ่มความต้องการใช้พลังงานของประเทศ คือการส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และประหยัดในทุกภาคส่วน

จากการประชุมของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2555 ได้มีมติให้หน่วยงานราชการดำเนินมาตรการลดใช้พลังงานลงให้ได้อย่างน้อย 10% เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับภาคเอกชน ภาคประชาชนในการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผ่อนภาระรายจ่ายด้านการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเล็งเห็นความสำคัญของการลดการใช้พลังงาน ดังนั้นจึงได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดตั้งคณะทำงานประหยัดพลังงานของหน่วยงาน โดยหัวหน้าส่วนราชการ เป็นประธานและมีสมาชิกที่ประกอบด้วยผู้แทนของแต่ละกลุ่มงาน

ขั้นตอนที่ 2 คณะทำงานร่วมกันพิจารณาการใช้ไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิงภายในหน่วยงาน โดยเฉพาะปริมาณการใช้ไฟฟ้าภายในหน่วยงาน ควรทราบสัดส่วนการใช้พลังงานในแต่ละระบบ ที่จำแนกออกเป็น (1) ระบบแสงสว่าง (2) ระบบปรับอากาศ และ (3) ระบบอื่นๆ

ขั้นตอนที่ 3 คณะทำงานร่วมกันพิจารณาวิธีการใช้งานของแต่ละระบบที่ควรจะเหมาะสมตามความจำเป็น และพิจารณาวิธีการดูแลบำรุงรักษาที่ควรจะมีการมอบหมายบุคคลและกำหนดเวลาในการตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 4 จากขั้นตอนที่ 2 และ 3 นำมาจัดทำแผนและมาตรการประหยัดพลังงานที่เหมาะสมกับหน่วยงาน โดยกำหนดเป้าหมายลดการใช้พลังงานลงให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับค่าการใช้พลังงานมาตรฐาน

- 1) เริ่มจากระบบที่มีสัดส่วนการใช้พลังงานสูงมากและมีโอกาสที่จะประหยัดพลังงานได้อีก
- 2) กำหนดมาตรการเบื้องต้นที่สามารถทำได้โดยไม่ต้องลงทุน ได้แก่ ลดการใช้ / ลดการสูญเสีย / อุดรอยรั่ว / ปรับเปลี่ยนวิธีทำงาน
- 3) เผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความร่วมมือในหน่วยงาน

4) กำหนดมาตรการประหยัดพลังงานในส่วนที่จำเป็นต้องมีการลงทุน เพื่อปรับเปลี่ยนให้เป็นอุปกรณ์ประหยัดพลังงานหรือ / และ มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประหยัดพลังงาน และกำหนดระยะเวลาดำเนินการและการรายงาน

ขั้นตอนที่ 6 คณะทำงานร่วมกันติดตามผลการดำเนินการ เปรียบเทียบผลกับค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ และทบทวนแผนปฏิบัติการประหยัดพลังงาน อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.ธัญบุรี มุ่งมั่นที่จะลดใช้พลังงาน สู่เป้าหมายลดใช้พลังงาน 10%

1. ตรวจสอบการบริหารจัดการ

1 มีการประกาศนโยบายพลังงานให้พนักงานทุกคนทราบอย่างชัดเจน

2 กำหนดเป้าหมายของการประหยัดพลังงาน

3 ท่านได้แต่งตั้งทีมงานคณะกรรมการอนุรักษ์พลังงานขึ้นมา

4 ทีมงานคณะกรรมการอนุรักษ์พลังงานมาจากพื้นที่ที่มีการใช้พลังงาน

5 ทีมงานอนุรักษ์พลังงานของท่านมีการประชุมกันทุกเดือน

6 การประชุมมีการรายงานพลังงานที่ใช้และเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย

7 มีระบบการรวบรวมข้อมูลการผลิตและพลังงานที่ใช้

8 แต่ละแผนกมีเป้าหมายการประหยัดพลังงานของตัวเองและมีการติดตามให้ได้ตามเป้าหมาย

9 ข้อมูลการใช้พลังงานมีการรายงานถึงผู้บริหาร

10 มีการประชาสัมพันธ์ ย้ำเตือนถึงการประหยัดพลังงานไปยังบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

11 มีกิจกรรมที่จูงใจให้บุคลากรร่วมกันประหยัดพลังงาน

ตารางตรวจสอบ (checklists) เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน

ดัดแปลงจากเอกสารกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน34

- 1 ปิดระบบปรับอากาศในเวลาพักกลางวันโดยไม่เปิดหน้าต่าง
- 2 ปิดระบบแสงสว่างในเวลาพักกลางวันบางส่วน คงเหลือเท่าที่จำเป็น
- 3 ปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ Printer เครื่องถ่ายเอกสาร เวลาพักกลางวัน
- 4 ควบคุมการถ่ายเอกสารให้ถ่ายเฉพาะงานที่จำเป็นและใช้กระดาษ Reused
- 5 ออกกฎให้ใช้บันไดแทนลิฟต์เมื่อขึ้นลงไม่เกิน 2 ชั้น (ตั้งการจอดลิฟต์ตามชั้นที่กำหนด)
- 6 มีพนักงานเดินปิดไฟ เครื่องปรับอากาศ และอุปกรณ์ที่ใช้ พลังงานอื่นๆ ตามตารางเวลา เช่น พักกลางวัน หลังเลิกงาน
- 7 ใช้โปสเตอร์ให้ความรู้ทางด้านพลังงาน (รณรงค์)
- 8 ประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการอนุรักษ์พลังงาน
- 9 ประชาสัมพันธ์มาตรการอนุรักษ์พลังงานที่ดำเนินการแล้ว
- 10 เขียนข้อความ คำขวัญ หรือความรู้ด้านพลังงานในกระดานไม้ที่ใช้ภายในองค์กร
- 11 จัดการประกวดฝ่ายประหยัดพลังงานดีเด่นประจำปี และออกความเห็นเพื่อการปรับปรุง
- 12 จัดให้มีวันประหยัดพลังงานปีละ 2 ครั้ง
- 13 จัดให้มีวันทดลองมาตรการประหยัดพลังงาน เช่น วันศุกร์จะทดลองปิดแอร์เร็วขึ้น 15 นาที
- 14 มีกล่องรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประหยัดพลังงาน
- 15 จัดการอบรมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจและเห็นประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงาน
- 16 ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีเรื่องการอนุรักษ์พลังงานให้แก่พนักงาน จนกลายเป็นความเคยชิน
- 17 จัดให้มีเสียงตามสาย กำชับในเรื่องการประหยัดพลังงานทุกวัน
- 18 ติดสติ๊กเกอร์ ป้ายผ้า เตือนที่สวิตช์ไฟ สวิตช์เครื่องปรับอากาศ
- 19 ประกวดคำขวัญประหยัดพลังงาน

3. ระบบแสงสว่าง

- 1 ปิดไฟช่วงพักเที่ยง และปิดไฟฟ้าที่ไม่ได้ใช้งานเสมอ
- 2 ปิดไฟแสงสว่างในห้องไฟฟ้า ห้องเครื่อง ห้องเก็บของ และห้องน้ำ เปิดเฉพาะเมื่อมีการใช้งาน
- 3 ปลดหลอดไฟฟ้าบริเวณที่ไม่ใช้งานหรือไม่จำเป็นออก
- 4 ลดการใช้หลอด Spot Light ซึ่งเป็นหลอดไส้กินไฟมาก
- 5 ทำความสะอาดหลอดไฟและโคมทุกเดือน
- 6 ใช้ Timer ควบคุมการเปิดปิดไฟส่องในบางพื้นที่
- 7 ติดสติ๊กเกอร์ระบุว่าสวิตช์ตัวใดควบคุมบริเวณใด
- 8 จัดพนักงานเดินตรวจและปิดไฟหลัง 18.00 น. (เช่น แม่บ้าน รปภ.)
- 9 ลดจำนวนหลอดไฟภายนอกอาคารที่ไม่จำเป็น
- 10 ใช้ Timer ควบคุมการเปิดปิดหลอดไฟส่องสว่างภายนอกอาคาร

4. ระบบปรับอากาศและระบบระบายอากาศ

- 1 เปิดเครื่องปรับอากาศก่อนเวลาทำงานเพียง 15 นาที หรือน้อยกว่า
- 2 ปิดเครื่องปรับอากาศก่อนเวลาเลิกงาน 15-30 นาที หรือมากกว่า
- 3 ปิดเครื่องปรับอากาศช่วงพักกลางวัน (ในห้องที่ไม่ได้ใช้งาน)
- 4 ตั้งความเร็วพัดลมของ A/C ให้ต่ำ ที่สุดเท่าที่คนที่ใช้งานพื้นที่ยังคงรู้สึกสบาย
- 5 ปรับ Thermostat ให้เหมาะสม ไม่ตั้งต่ำเกินไป เช่น ตั้งไว้ที่ 25 °C
- 6 ปิดฝาครอบ Thermostat ในห้องเรียนป้องกันนักศึกษาปรับ
- 7 ทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศ คอยล์เย็น และคอยล์ร้อน ทุก 1-3 เดือน
- 8 ย้ายกระติกน้ำร้อน เครื่องถ่ายเอกสาร หรืออุปกรณ์ที่มีความร้อน ออกจากพื้นที่ปรับอากาศ
- 9 จัดสัมภาระ เอกสาร ฯลฯ ที่ไม่ใช้งานนำไปเก็บบริเวณที่ไม่ได้ปรับอากาศ

5. ระบบและอุปกรณ์อื่น ๆ

อุปกรณ์สำนักงาน

- 1 ปิดคอมพิวเตอร์เวลาพักเที่ยง
- 2 ตั้งเวลาปิดจอคอมพิวเตอร์อัตโนมัติเมื่อไม่มีการใช้งาน 3 นาที
- 3 ตั้งเวลาคอมพิวเตอร์ให้เข้า Standby Mode เมื่อไม่มีการใช้งาน 15 นาที
- 4 ต่อ Printer 1 เครื่องให้ใช้งานกับคอมพิวเตอร์อย่างน้อย 3 เครื่อง
- 5 ตั้งเวลาเครื่องถ่ายเอกสารให้เข้า Energy Save Mode เมื่อไม่มีการใช้งาน 3 นาที

ลิฟต์

- 1 จัดตารางเวลาการเปิดปิดลิฟต์ให้เหมาะสม เช่น ลดชั่วโมงการใช้ลิฟต์ต่อวัน
- 2 ปิด A/C ห้องเครื่องลิฟต์ เวลาไม่ใช้งานลิฟต์
- 3 ใช้พัดลมระบายอากาศในห้องเครื่องลิฟต์แทนการใช้ A/C
- 4 โปรแกรมให้ลิฟต์จอดชั้นเว้นชั้น หรือเฉพาะบางชั้น
- 5 ติดสติ๊กเกอร์และขอความร่วมมือให้ใช้บันไดแทนลิฟต์เมื่อขึ้นลง 1 ชั้น
- 6 ติดตั้ง Timer เพื่อปิดพัดลมและไฟแสงสว่างในลิฟต์ เมื่อไม่มีการใช้งานเกิน 2 นาที

คำสั่งคณะกรรมการและเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ที่ /2557

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์พลังงาน
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

จากการประชุมของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2555 ได้มีมติให้หน่วยงานราชการดำเนินมาตรการลดใช้พลังงานลงให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 10 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเห็นความสำคัญของการลดการใช้พลังงานตามนโยบายดังกล่าว ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริแซ พงษ์สวัสดิ์	ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรพงศ์ วรเศรษฐพงศ์	รองประธานกรรมการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพัฒน์ เผ่าพงษ์ไทย	กรรมการ
4. นางสาวนงลักษณ์ พรหมทอง	กรรมการ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สถิตย์ พรรณนุรักษ์	กรรมการ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร เพลินใจ	กรรมการ
7. ดร.วรมุศย์ ทองพูล	กรรมการ
8. นายโอม สถิตยนาถ	กรรมการ
9. ดร.สุทนต์วรรณ สุพรรณ	กรรมการ
10. นางจริญญา ทะหลวย	กรรมการ
11. ดร.จุฬาลักษณ์ วัฒนานนท์	กรรมการ
12. นายนพพร กำจาย	กรรมการ
13. นายวิทธิธร พูลทอง	กรรมการ
14. นายทวีศักดิ์ มีทองคำ	กรรมการ
15. นายสิงห์ชัย ช่วยชูเชิด	กรรมการ
16. นายสามารถ อินทร์पाल	กรรมการ
17. นางสาวสุไบชะ จำนงลักษณ์	กรรมการ
18. นายประดับรัฐ ประจันเขตต์	กรรมการและเลขานุการ
19. นางสาวสุจิตรา สอนพงษ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
20. นางสุภัทรา จันทรวงศ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

สั่ง ณ วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2557

ศิริแซ พงษ์สวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริแซ พงษ์สวัสดิ์)

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี